

gøre Ansvar gældende? Landstinget kan ikke gøre Ansvar gældende for nogen som helst Ting. Aar efter Aar sidder Landstinget og fraskriver sig Ret til at gøre Ansvar gældende over for Statsregnskabet, men det har ikke denne Ret, det fraskriver sig altsaa noget, som det slet ikke har. Det kan være Ministeriet saa ganske ligegyldigt, om Landstinget ved sin aarlige Beslutning fraskriver sig Ret til at gøre Ansvar gældende, af den simple Grund, at det ikke har Midler til at gøre Ansvar gældende. Det kan være Folketinget endnu mere ligegyldigt, om Landstinget vedtager Beslutningen eller ikke, fordi Folketinget vil hævde, at den Ret besidder Landstinget ikke paa nogen Maade. Den eneste Værdi, man kan tillægge Landstingets aarlige Beslutning over Statsrevisionens Betænkning, for saa vidt den berører Indstillingens Vedtagelse, det er altsaa den, at man kan tænke sig under en kommende Kamperperiode, at man kan benytte den som Præcedens for at vise, at Landstinget i Virkeligheden har Ret til at gøre Ansvar gældende. Man kunde sige, at Aar efter Aar faa vi i Landstinget sendt officielt fra Folketingets Formand et Forslag til Beslutning, i hvilket Landstinget opfordres til at fraskrive sig Ansaret. Heri indrømmes indirekte, at Landstinget har en Berettigelse til at gøre Ansvar gældende, en Sædvaneret er vokset frem. Ja, det er Fremtidsjura, men en Fremtidsjura af en Beskaffenhed, som ikke paa nogen Maade er tarveligere end adskillige af de statsretlige Betragtninger, som ere komne frem og have fundet Støtte hos adskillige i det andet Ting. Det kan godt være, at noget saadant ikke indtræder, men det er ikke værd at friste Landstinget over Evne. Maaske kan det i en vis Situation komme til at gaa med denne Evne, som en æret samtidig sagde om Evnen hos de Varde Købmænd. Jeg skal endvidere som Grund til Utilfredshed med de nuværende Revisionsforhold vise hen til, at Statsrevisionsbetænkningen nu fremkommer saa sent, at den ikke kan have nogen virkelig Værdi for de Udvalg, som arbejde i Rigsdagen. Der findes i denne Betænkning samlet med overordentlig stor Dygtighed og Grundighed en stor Mængde Oplysninger, som ikke findes samlede andre Steder, men Værdien af disse Oplysninger tabes derved, at de komme frem paa et Tidspunkt, hvor man i Virkeligheden ikke vil kunne have den fulde Nytte af dem. I den Instruks for Statsrevisoratet, som i den første Betænkning blev forelagt Rigsdagen, fremhæves

ogsaa, at Revisionens Beslutning først bør forelægges Folketinget, da Grundloven bestemmer, at Finansloven først skal forelægges Folketinget, og deraf følger, at Statsrevisionens Betænkning ogsaa først bør forelægges Folketinget. Denne Betragtning vedbliver stadig at gøre sig gældende, den støttes af en Mængde Navne: Fischer, Alfred Hage, Tscherning, J. A. Hansen. Fischer har meget ofte udtalt sig bestemt mod, at der i det ene Ting uddannedes en Regel for Bevillinger og i det andet Ting for deres Overholdelse, og Alfred Hage paastaar ligefrem, at Statsrevisionens Betænkning skal behandles af Folketingets Finansudvalg. Der kunde i Tilslutning dertil siges, at naar Landstinget ikke har nogen Ret til at gøre Ansvar gældende, er der heller ingen Mening i Aar efter Aar at lade Landstinget fraskrive sig en saadan Ret.

Jeg skal endelig som et sidste Punkt henvise til, at Landstinget nu er ved at uddanne en Praksis, som ligeledes gør den nuværende Form for Statsrevisionen utilstrækkelig. Tidligere var det Skik og Brug, at en uensartet Beslutning med Hensyn til Statsrevisionens Betænkning drøftedes i et Fællesudvalg, men nu er der indkommet en Landtingspraksis, hvorefter der ikke nedsættes et Fællesudvalg, men Beslutningen simpelt hen tages til Efterretning, naar den sendes op fra Folketinget i Form, som ikke billiges af Landstinget. Til nærmere Forstaaelse af dette Spørgsmaal skal jeg henvise til Folketingstidenden for 1896—97 Sp. 4940. Jeg tror her at have gennemgaaet nogle af de Hovedpunkter, som komme til at sætte Skel mellem en Statsrevision og en Regnskabsret. Jeg tror at have godtgjort, at en Regnskabsret er tilsigtet ved vor Grundlovs Bestemmelse, og at det er tilfældigt, om en Statsrevision gør Fyldest eller ikke. Paa mange Punkter gør den det udmærket, paa andre aldeles ikke. Endvidere mener jeg at have paavist, at Revisionen nu sorterer under Administrationen, og at Statskassen ligeledes sorterer under Administrationen, men naar vi faa en Regnskabsret, faa vi baade Revisionen og Statskassen fjernede fra Administrationens Herredømme, og saa have vi først faaet de betryggende konstitutionelle Former, som man forlængst er kommen til i de fleste andre Kulturstater. Anledningen til, at dette Forslag til Beslutning fremkommer netop nu, maa søges i nogle Forhold, som have fundet Sted i det ærede Ting. Vedkommende Landstingsudvalg, som drøftede Statsrevisionens Be-